

IV. DIN JURISPRUDENȚA ÎCCJ

DECIZIA ÎCCJ (COMPLET RIL) NR. 14/2015: DISPOZIȚII DIN CODUL CIVIL, CODUL DE PROCEDURĂ FISCALĂ, O.G. NR. 9/2000 ȘI O.G. NR. 13/2011

De Redacția ProLege

ABSTRACT

DECISIONS OF THE HIGH COURT OF CASSATION AND JUSTICE RIL

As regards the activity performed by the High Court of Cassation and Justice, in October 2015, **an appeal in the interest of the law** was published in the Official Journal of Romania regarding any provisions of the Civil Code, the Code of Tax Procedure the Government Ordinance no. 9/2000 on the level of the legal interest for monetary obligations and the Government Ordinance no. 13/2011 on the penalty and remunerative legal interest for monetary obligations, and regarding certain financial and fiscal measures in the banking sector.

HP

Likewise, several decisions rendered for **clarifying certain legal issues** were published in the Official Journal of Romania regarding the Civil Code, the Code of Civil Procedure, the Law of local public administration no. 215/2001 and Law no. 554/2004 on Administrative Litigation, Law no. 263/2010 on the unitary system of public pensions, Law no. 63/2011 on employment and salaries in 2011 for teachers and auxiliary teaching staff and Law no. 303/2004 on the statute of judges and prosecutors.

RIL

Decizia ÎCCJ	Complet ÎCCJ	Acte normative	Articole	Sumar
Decizia nr. 14/2015 (M. Of.	Complet RIL	O.G. nr. 9/2000	Art. 3 alin. (3)	Dobânda acordată pentru sumele încasate cu titlu de taxă de primă înmatriculare, taxă pe
		O.G. nr.	Art. 1	

nr. 728 din 29 septembrie 2015)	13/2011		poluare și taxă pentru emisii poluante, restituite prin hotărâri judecătorești - dobândă fiscală
	Cod procedură fiscală	Art. 120 alin. (7) și art. 124 alin. (2)	
	Codul Civil din anul 1864	Art. 994	Dobânda fiscală pentru sumele încasate cu titlu de taxă de primă înmatriculare, taxă pe poluare și taxă pentru emisii poluante, restituite în temeiul hotărârilor judecătorești - datorată de data plății taxelor
	Cod civil actual	Art. 1535	
	Cod procedură fiscală	Art. 124 alin. (1) și art. 70 alin. (1)	

În M. Of. nr. 728 din 29 septembrie 2015, s-a publicat Decizia ÎCCJ (Complet RIL) nr. 14/2015 referitoare la interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 3 alin. (3) din O.G. nr. 9/2000 privind nivelul dobânzii legale pentru obligațiile bănești, a dispozițiilor art. 1 din O.G. nr. 13/2011 privind dobânda legală remuneratorie și penalizatoare pentru obligațiile bănești, precum și pentru reglementarea unor măsuri financiar-fiscale în domeniul bancar, a dispozițiilor art. 120 alin. (7) și art. 124 alin. (2) din O.G. nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare și a dispozițiilor art. 994 din Codul civil din anul 1864, ale art. 1.535 din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, ale art. 124 alin. (1) și art. 70 alin. (1) din O.G. nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Obiectul recursului în interesul legii

Art. 3 alin. (3) din O.G. nr. 9/2000

„În toate celelalte cazuri dobânda legală se stabilește la nivelul dobânzii de referință a Băncii Naționale a României, diminuat cu 20 %”.

Art. 1 din O.G. nr. 13/2011

„(1) Părțile sunt libere să stabilească, în convenții, rata dobânzii atât pentru restituirea unui împrumut al unei sume de bani, cât și pentru întârzierea la plata unei obligații bănești.

(2) Dobânda datorată de debitorul obligației de a da o sumă de bani la un anumit termen, calculată pentru perioada anterioară împlinirii termenului scadenței obligației, este denumită dobândă remuneratorie.

(3) Dobânda datorată de debitorul obligației bănești pentru neîndeplinirea obligației respective la scadență este denumită dobândă penalizatoare,

(4) Dacă nu se precizează altfel, termenul dobândă din prezenta ordonanță privește atât dobânda remuneratorie, cât și dobânda penalizatoare.

(5) Prin dobândă se înțelege nu numai sumele socotite în bani cu acest titlu, ci și alte prestații, sub orice titlu sau denumire, la care debitorul se obligă drept echivalent al folosinței capitalului”.

Art. 120 („Dobânzi”) alin. (7) Cod procedură fiscală

„Nivelul dobânzii este de 0,03% pentru fiecare zi de întârziere”.

Art. 124 („Dobânzi în cazul sumelor de restituit sau de rambursat de la buget”) alin. (2) Cod procedură fiscală

„Nivelul dobânzii este cel prevăzut la art. 120 alin. (7) și se suportă din același buget din care se restituie ori se rambursează, după caz, sumele solicitate de plătitori”.

Art. 994 din Codul civil din anul 1864

„Când cel ce a primit plata a fost de rea-credință, este dator a restitui atât capitalul, cât și interesele sau fructele din ziua plății”.

Art. 1535 („Daunele moratorii în cazul obligațiilor bănești”) Cod civil

„(1) În cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadență, creditorul are dreptul la daune moratorii, de la scadență până în momentul plății, în cuantumul convenit de părți sau, în lipsă, în cel prevăzut de lege, fără a trebui să dovedească vreun prejudiciu. În acest caz, debitorul nu are dreptul să facă dovada că prejudiciul suferit de creditor ca urmare a întârzierii plății ar fi mai mic.

(2) Dacă, înainte de scadență, debitorul datora dobânzi mai mari decât dobânda legală, daunele moratorii sunt datorate la nivelul aplicabil înainte de scadență.

(3) Dacă nu sunt datorate dobânzi moratorii mai mari decât dobânda legală, creditorul are dreptul, în afara dobânzii legale, la daune-interese pentru repararea integrală a prejudiciului suferit”.

Art. 124 („Dobânzi în cazul sumelor de restituit sau de rambursat de la buget”) alin. (1) Cod procedură fiscală

„Pentru sumele de restituit sau de rambursat de la buget contribuabilii au dreptul la dobândă din ziua următoare expirării termenului prevăzut la art. 117 alin. (2) și (2¹) sau la art. 70, după caz, până la data stingerii prin oricare dintre modalitățile prevăzute de lege. Acordarea dobânzilor se face la cererea contribuabililor”.

Art. 70 („Termenul de soluționare a cererilor contribuabililor”) alin. (1) Cod procedură fiscală

„Cererile depuse de către contribuabil potrivit prezentului cod se soluționează de către organul fiscal în termen de 45 de zile de la înregistrare”.

Examenul jurisprudențial

În urma verificării jurisprudenței la nivelul întregii țări s-a constatat că nu există practică unitară cu privire la natura juridică a dobânzilor acordate pentru sumele încasate cu titlu de taxă de primă înmatriculare, taxă pe poluare pentru autovehicule și taxă pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule, restituite prin hotărâri judecătorești, și cu privire la momentul de la care aceste dobânzi încep să curgă.

Soluțiile pronunțate de instanțele judecătorești

Referitor la soluțiile pronunțate de instanțele judecătorești s-au conturat următoarele opinii:

1. Cu privire la problema de drept care vizează dobânda care se acordă în cazul restituirii pe cale judecătorească a sumelor încasate cu titlu de taxă de primă înmatriculare, taxă pe poluare și taxă pentru emisii poluante s-au identificat trei orientări de jurisprudență:

1.1. Într-o primă orientare a practicii s-a considerat că autoritățile fiscale pârâte datorează dobânda legală prevăzută de O.G. nr. 9/2000, respectiv de O.G. nr. 13/2011, întrucât sumele, a căror restituire a fost solicitată, nu au natura juridică a unor taxe fiscale, ci reprezintă taxe speciale pentru protecția mediului.

Prin urmare nu sunt aplicabile dispozițiile art. 124 alin. (2) și art. 120 alin. (7) din O.G. nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la nivelul dobânzii fiscale.

În motivarea unora dintre aceste soluții s-a invocat și faptul că dobânda legală este mai mică decât dobânda fiscală.

1.2. Într-o a doua opinie s-a considerat că autoritățile publice pârâte datorează dobânda fiscală prevăzută de art. 120 alin. (7) și art. 124 alin. (2) din O.G. nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

S-a arătat că dispozițiile O.G. nr. 9/2000 și ale O.G. nr. 13/2011, constituind dreptul comun în privința dobânzii legale, nu sunt aplicabile în materie fiscală, pentru care există prevederi speciale în cuprinsul O.G. nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

S-a reținut că această soluție este determinată de natura juridică a taxelor a căror restituire a fost solicitată pe calea acțiunilor în justiție, aceea de taxe fiscale a căror administrare este supusă prevederilor O.G. nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În acest sens au fost invocate dispozițiile art. 12 alin. (1) din O.U.G. nr. 196/2005 privind Fondul pentru mediu, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 105/2006, cu modificările și completările ulterioare (denumită, în continuare, O.U.G. nr. 196/2005).

1.3. S-a identificat și o soluție izolată, potrivit căreia, instanța a acordat dobânda legală prevăzută de art. 3 din O.G. nr. 9/2000, pentru perioada cuprinsă între data plății taxei și până la expirarea termenului prevăzut de art. 70 alin. (1) din O.G. nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și dobânda fiscală prevăzută de art. 120 alin. (7) din acest din urmă act normativ, din ziua imediat următoare expirării termenului de soluționare a cererii de restituire, până la data restituirii efective a taxei.

S-a reținut că taxa a cărei restituire a fost solicitată, mai întâi prin parcurgerea procedurii administrative și, ulterior, pe calea acțiunii în justiție, a fost încasată

nelegal, fiind supusă restituirii, potrivit art. 117 alin. (1) lit. d) din O.G. nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Prin urmare, dobânda legală prevăzută de O.G. nr. 9/2000 a fost acordată cu titlu de folos nerealizat, până la momentul expirării termenului prevăzut de lege pentru soluționarea cererii de restituire pe cale administrativă.

2. Cu privire la cea de-a doua problemă de drept supusă analizei, referitoare la momentul de la care curge dobânda legală sau dobânda fiscală, după caz, s-au identificat patru orientări jurisprudențiale:

2.1. Într-o primă orientare a practicii, instanțele care au considerat că se datorează dobânda fiscală au stabilit ca plata acesteia să se facă începând cu ziua imediat următoare expirării termenului de 45 de zile prevăzut de art. 70 alin. (1) din O.G. nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În argumentare s-au avut în vedere dispozițiile 124 alin. (1) coroborat cu art. 70 alin. (1) din O.G. nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare, instanțele reținând că dobânda se datorează de la momentul punerii în întârziere.

Deoarece, în acest caz, este vorba despre o restituire care se efectuează la cerere, data punerii în întârziere echivalează cu data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluționarea cererii în procedura administrativă.

2.2. Într-o altă opinie, instanțele care au acordat fie dobânda legală prevăzută de O.G. nr. 9/2000 sau de O.G. nr. 13/2011, după caz, fie dobânda fiscală prevăzută de art. 120 alin. (7) din O.G. nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare, au considerat că dobânda curge de la data plății taxelor a căror restituire a fost solicitată prin acțiunile în justiție.

În motivarea acestei soluții, instanțele au avut în vedere hotărârea pronunțată de Curtea de Justiție a Uniunii Europene în Cauza C-565/11, considerând că este obligatorie interpretarea dată de către instanța europeană prevederilor Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene.

Întrucât sumele plătite cu titlu de taxă pe poluare, taxă de primă înmatriculare sau taxă pentru emisiile poluante nu au fost datorate potrivit legislației comunitare, acestea trebuie restituite împreună cu daunele (dobânzile) solicitate.

Prin urmare, dobânzile aferente sunt datorate cu titlu de reparare integrală a prejudiciului cauzat prin plata unei taxe percepute cu încălcarea dreptului Uniunii Europene și se cuvin contribuabilului de la data achitării taxei și până la plata efectivă a debitului.

2.3. Alte instanțe care au acordat fie dobânda legală prevăzută de O.G. nr. 9/2000, respectiv O.G. nr. 13/2011, fie dobânda fiscală, prevăzută de art. 120 alin. (7) din O.G. nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare, au considerat că aceste dobânzi curg de la

data punerii în întârziere a autorității fiscale, realizată prin cererea de restituire a taxei, formulată fie pe cale administrativă, fie pe cale judecătorească.

În motivarea acestei soluții s-a reținut că dobânda poate fi acordată, ca regulă, de la data punerii în întârziere, iar excepțiile trebuie să fie strict prevăzute de lege.

Punerea în întârziere a debitorului obligației de restituire a taxei se realizează prin formularea cererii de restituire, fie pe cale administrativă, fie pe cale judecătorească, întrucât nicio dispoziție legală nu prevede că autoritatea administrativ-fiscală ar fi de drept în întârziere de la data la care s-a făcut plata taxei.

2.4. A fost identificată și o soluție izolată, potrivit căreia dobânda legală curge de la data plății taxei până la soluționarea cererii de restituire în procedura administrativă, iar dobânda fiscală curge de la data expirării termenului de soluționare a cererii de restituire în procedura administrativă, prevăzut de art. 70 alin. (1) din O.G. nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Această soluție s-a raportat la regimul juridic diferit al celor două tipuri de dobândă prevăzute în dreptul comun și în legislația fiscală.

Opinia Avocatului Poporului

Avocatul Poporului a opinat în sensul că, pentru sumele încasate de administrațiile finanțelor publice cu titlu de taxă de primă înmatriculare, taxă pe poluare și taxă pentru emisiile poluante, se acordă dobândă legală calculată în temeiul art. 3 alin. 3 din O.G. nr. 9/2000, respectiv al art. 1 din O.G. nr. 13/2011, al art. 994 din Codul civil din 1864 sau al art. 1.535 din Codul civil, cu începere de la data plății taxelor în discuție.

Opinia procurorului general

1. Cu referire la prima problemă de drept supusă examinării, opinia procurorului general al PÎCCJ a fost în sensul că **dobânda care se acordă pentru sumele încasate cu titlu de taxă pe poluare, taxă de primă înmatriculare și taxă pe emisiile poluante, restituite prin hotărâri judecătorești, este dobânda fiscală** prevăzută de art. 120 alin. (7) și art. 124 alin. (2) din O.G. nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În argumentare s-a considerat că natura juridică a taxelor ce constituie obiect al obligației de restituire se răsfrânge asupra accesoriilor creanței principale, în virtutea principiului *accessorium sequitur principale*.

2. Cu privire la a doua problemă de drept supusă analizei s-a opinat că **dobânda fiscală pentru sumele încasate cu titlu de taxă pe poluare, taxă de primă înmatriculare și taxă pe emisiile poluante, restituite în temeiul hotărârilor judecătorești, curge de la data plății acestor taxe.**

S-a reținut că potrivit art. 117 alin. (9) din O.G. nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare, procedura

de restituire și de rambursare a sumelor de la buget, inclusiv modalitatea de acordare a dobânzilor prevăzute de art. 124, se aprobă prin ordin al ministrului economiei și finanțelor.

Decizia ÎCCJ (Complet RIL) nr. 14/2015

Prin Decizia nr. 14/2015, ÎCCJ (Complet RIL) a admis recursurile în interesul legii formulate de Avocatul Poporului și de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și a stabilit că:

- în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 3 alin. (3) din O.G. nr. 9/2000 privind nivelul dobânzii legale pentru obligațiile bănești, a dispozițiilor art. 1 din O.G. nr. 13/2011 privind dobânda legală remuneratorie și penalizatoare pentru obligațiile bănești, precum și pentru reglementarea unor măsuri financiar-fiscale în domeniul bancar, a dispozițiilor art. 120 alin. (7) și art. 124 alin. (2) din O.G. nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare, **dobânda care se acordă pentru sumele încasate cu titlu de taxă de primă înmatriculare, taxă pe poluare și taxă pentru emisii poluante, restituite prin hotărâri judecătorești, este dobânda fiscală** prevăzută de dispozițiile art. 124 alin. (1) și alin. (2) din Codul de procedură fiscală, coroborat cu dispozițiile art. 120 alin. (7) din același act normativ;

- în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 994 din Codul civil din anul 1864, ale art. 1.535 din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, ale art. 124 alin. (1) și art. 70 alin. (1) din O.G. nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare, **momentul de la care curge dobânda fiscală pentru sumele încasate cu titlu de taxă de primă înmatriculare, taxă pe poluare și taxă pentru emisii poluante, restituite în temeiul hotărârilor judecătorești, este reprezentat de data plății acestor taxe.**

HP

**DECIZIA ÎCCJ (COMPLET DCD/C) NR. 21/2015:
DISPOZIȚII DIN CODUL CIVIL, CODUL CIVIL DE LA 1864,
O.G. NR. 9/2000 ȘI O.G. NR. 13/2011**

De Redacția ProLege

Decizia ÎCCJ	Complet ÎCCJ	Act normativ	Articole	Sumar
Decizia ÎCCJ nr. 21/2015 (M. Of. nr. 743 din 5 octombrie 2015)	Complet DCD/C	Codul civil	Art. 1523 alin. (2) lit. d), art. 1535	Dobânzile penalizatoare datorate de stat pentru executarea cu întârziere a obligațiilor de plată pot fi solicitate pentru termenul de 3 ani anterior datei introducerii acțiunii
		Codul civil de la 1864	Art. 1079 alin. (2) pct. 3, art. 1088	
		Codul muncii	Art. 166 alin. (1) și (4)	
		O.G. nr. 9/2000	Art. 2	
		O.G. nr. 13/2011	Art. 2	

În M. Of. nr. 743 din 5 octombrie 2015, s-a publicat Decizia ÎCCJ (Complet DCD/C) nr. 21/2015 privind interpretarea și aplicarea prevederilor art. 1079 alin. (2) pct. 3 din Codul civil de la 1864, art. 1523 alin. (2) lit. d) din Codul civil raportat la art. 166 alin. (1) și (4) din Codul Muncii, republicat, cu modificările și completările ulterioare [art. 161 alin. (1) și (4) din Codul Muncii în forma anterioară republicării] și art. 1088 Cod civil de la 1864, art. 2 din O.G. nr. 9/2000 privind nivelul dobânzii legale pentru obligații bănești, aprobată prin Legea nr. 356/2002, cu modificările și completările ulterioare, art. 2 din O.G. nr. 13/2011 privind dobânda legală remuneratorie și penalizatoare pentru obligații bănești, precum și pentru reglementarea unor măsuri financiar-fiscale în domeniul bancar, aprobată prin Legea nr. 43/2012, cu modificările și completările ulterioare și art. 1535 din Codul civil.

Obiectul dezlegării chestiunii de drept**Art. 1079 alin. (2) pct. 1 și 3 din Codul civil de la 1864**

„(2) Debitorul este de drept în întârziere:

1. în cazurile anume determinate de lege;

(...)

3. când obligația nu putea fi îndeplinită decât în un timp determinat, ce debitorul a lăsat să treacă”.

Art. 1523 („Întârzierea de drept în executarea obligației”) alin. (2) din Codul civil

„(2) De asemenea, debitorul se află de drept în întârziere în cazurile anume prevăzute de lege, precum și atunci când:

a) obligația nu putea fi executată în mod util decât într-un anumit timp, pe care debitorul l-a lăsat să treacă, sau când nu a executat-o imediat, deși exista urgență;

b) prin fapta sa, debitorul a făcut imposibilă executarea în natură a obligației sau când a încălcat o obligație de a nu face;

c) debitorul și-a manifestat în mod neîndoielnic față de creditor intenția de a nu executa obligația sau când, fiind vorba de o obligație cu executare succesivă, refuză ori neglijează să își execute obligația în mod repetat;

d) nu a fost executată obligația de a plăti o sumă de bani, asumată în exercițiul activității unei întreprinderi;

e) obligația se naște din săvârșirea unei fapte ilicite extracontractuale”.

Art. 166 alin. (1) și (4) din Codul Muncii

„(1) Salariul se plătește în bani cel puțin o dată pe lună, la data stabilită în contractul individual de muncă, în contractul colectiv de muncă aplicabil sau în regulamentul intern, după caz.

(...)

(4) Întârzierea nejustificată a plății salariului sau neplata acestuia poate determina obligarea angajatorului la plata de daune-interese pentru repararea prejudiciului produs salariatului”.

Art. 1088 Cod civil de la 1864

„(1) La obligațiile care au de obiect o sumă oarecare, daunele-interese pentru neexecutare nu pot cuprinde decât dobânda legală, afară de regulile speciale în materie de comerț, de fidejusiune și societate.

(2) Aceste daune-interese se cuvin fără ca creditorul să fie ținut a justifica despre vreo pagubă; nu sunt debite decât din ziua cererii în judecată, afară de cazurile în care, după lege, dobânda curge de drept”.

Art. 2 din O.G. nr. 9/2000

„În cazul în care, potrivit dispozițiilor legale sau prevederilor contractuale, obligația este purtătoare de dobânzi fără să se arate rata dobânzii, se va plăti dobânda legală”.

Art. 2 din O.G. nr. 13/2011

„În cazul în care, potrivit dispozițiilor legale sau prevederilor contractuale, obligația este purtătoare de dobânzi remuneratorii și/sau penalizatoare, după caz, și în absența

stipulației exprese a nivelului acestora de către părți, se va plăti dobânda legală aferentă fiecăreia dintre acestea”.

Art. 1535 („Daunele moratorii în cazul obligațiilor bănești”) din Codul civil

„(1) În cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadență, creditorul are dreptul la daune moratorii, de la scadență până în momentul plății, în quantumul convenit de părți sau, în lipsă, în cel prevăzut de lege, fără a trebui să dovedească vreun prejudiciu. În acest caz, debitorul nu are dreptul să facă dovada că prejudiciul suferit de creditor ca urmare a întârzierii plății ar fi mai mic.

(2) Dacă, înainte de scadență, debitorul datora dobânzi mai mari decât dobânda legală, daunele moratorii sunt datorate la nivelul aplicabil înainte de scadență.

(3) Dacă nu sunt datorate dobânzi moratorii mai mari decât dobânda legală, creditorul are dreptul, în afara dobânzii legale, la daune-înteresese pentru repararea integrală a prejudiciului suferit”.

Art. III alin. (1) O.U.G. nr. 75/2008

„(1) Plata sumelor prevăzute în titlurile executorii emise până la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, având ca obiect acordarea unor drepturi de natură salarială stabilite în favoarea personalului din sistemul justiției, se va realiza, eșalonat, în termen de 18 luni de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, modalitatea de eșalonare fiind stabilită prin ordin comun al ministrului justiției, ministrului economiei și finanțelor, președintelui Consiliului Superior al Magistraturii, președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție și al procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție”.

Art. 1 O.U.G. nr. 71/2009

„(1) Plata sumelor prevăzute prin hotărâri judecătorești având ca obiect acordarea unor drepturi de natură salarială stabilite în favoarea personalului din sectorul bugetar, devenite executorii până la data de 31 decembrie 2011, se va realiza după o procedură de executare care începe astfel:

- a) în anul 2012 se plătește 5% din valoarea titlului executoriu;
- b) în anul 2013 se plătește 10% din valoarea titlului executoriu;
- c) în anul 2014 se plătește 25% din valoarea titlului executoriu;
- d) în anul 2015 se plătește 25% din valoarea titlului executoriu;
- e) în anul 2016 se plătește 35% din valoarea titlului executoriu.

(2) În cursul termenului prevăzut la alin. (1) orice procedură de executare silită se suspendă de drept.

(3) Sumele prevăzute la alin. (1), plătite în temeiul prezentei ordonanțe de urgență, se actualizează cu indicii prețurilor de consum comunicat de Institutul Național de Statistică”.

Jurisprudența instanțelor naționale în materie

În jurisprudența instanțelor s-au adoptat următoarele opinii:

Dobânda legală aferentă debitorilor constatate printr-un titlu executoriu reprezentat de o hotărâre judecătorească se acordă:

- de la data introducerii cererii de chemare în judecată ce a format obiectul dosarului în care s-a pronunțat titlul executoriu până la achitarea integrală a sumelor datorate;
- de la data pronunțării hotărârilor judecătorești ce constituie titluri executorii, atât pentru sumele plătite cu întârziere, cât și pentru cele rămase neachitate;
- de la data la care hotărârea judecătorească a devenit definitivă și executorie;
- de la data rămânerii irevocabile a hotărârii judecătorești ce constituie titlu executoriu pentru plata drepturilor salariale;
- numai pe ultimii trei ani anteriori formulării cererii prin care se solicită plata dobânzii, constatându-se prescrisă acțiunea pentru perioada cuprinsă între data pronunțării sentinței ce constituie titlu executoriu și data ce excedează celor trei ani anteriori promovării acțiunii;
- de la data scadenței obligației de plată a drepturilor de plată recunoscute prin titluri executorii;
- de la data formulării cererii de chemare în judecată pentru acordarea dobânzii;
- de la data punerii în întârziere a debitorului;
- nu se datorează dobânda legală, întrucât debitul este în întregime acoperit prin actualizare.

Ministerul Public - PÎCCJ

Ministerul Public - PÎCCJ, prin Adresa nr. 193/C/189/III-5/2015 din 6 februarie 2015, a comunicat că la nivelul Secției judiciare - Serviciul judiciar civil nu s-a verificat practică judiciară în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii în problema de drept care formează obiectul sesizării Curții de Apel Constanța.

Prin punctul de vedere deus invocă **inadmisibilitatea sesizării**, pe motiv că pricina a fost soluționată de către prima instanță prin admiterea excepției autorității de lucru judecat, așa cum rezultă din Sentința civilă nr. 561 din 12 martie 2014, pronunțată de Tribunalul Constanța, față de împrejurarea că reclamanților li s-ar fi respins solicitarea de plată a acestor dobânzi în cadrul litigiului inițial privind acordarea drepturilor salariale soluționat prin Sentința civilă nr. 676 din 21 martie 2008, pronunțată de Tribunalul Tulcea în Dosarul nr. 2.752/36/2007, rămasă definitivă și irevocabilă prin Decizia civilă nr. 369/CM din 17 iunie 2009 a Curții de Apel Constanța.

Raportul asupra chestiunilor de drept

Prin raportul întocmit în cauză, conform art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă, s-a apreciat că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate a instituției juridice privind pronunțarea unei hotărâri prealabile reglementate de dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă, iar, asupra fondului sesizării, s-a apreciat că **dobânzile penalizatoare datorate de stat pentru executarea cu întâr-**

ziere a obligațiilor de plată pot fi solicitate pentru termenul de 3 ani anterior datei introducerii acțiunii.

Decizia ÎCCJ (Complet DCD/C) nr. 21/2015

Prin Decizia nr. 21/2015, ÎCCJ (Complet DCD/C) a admis sesizarea formulată de Curtea de Apel Constanța - Secția I civilă în Dosarul nr. 9.994/118/2013 în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

ÎCCJ a stabilit faptul că, în interpretarea și aplicarea prevederilor art. 1079 alin. 2 pct. 3 din Codul civil de la 1864 și art. 1.523 alin. (2) lit. d) din Codul civil raportat la art. 166 alin. (1) și (4) din Codul muncii, republicat, cu modificările și completările ulterioare [art. 161 alin. (1) și (4) din Codul muncii în forma anterioară republicării] și art. 1088 din Codul civil de la 1864, art. 2 din O.G. nr. 9/2000, aprobată prin Legea nr. 356/2002, cu modificările și completările ulterioare, art. 2 din O.G. nr. 13/2011, aprobată prin Legea nr. 43/2012, cu modificările și completările ulterioare, și art. 1.535 din Codul civil, **dobânzile penalizatoare datorate de stat pentru executarea cu întârziere a obligațiilor de plată pot fi solicitate pentru termenul de 3 ani anterior datei introducerii acțiunii.**

**DECIZIA ÎCCJ (COMPLET DCD/CAF) NR. 12/2015:
PREVEDERI DIN LEGEA ADMINISTRAȚIEI PUBLICE LOCALE
NR. 215/2001 ȘI LEGEA CONTENCIOSULUI ADMINISTRATIV
NR. 554/2004**

De Redacția ProLege

Decizia ÎCCJ	Complet ÎCCJ	Actele normative	Articole	Sumar
Decizia nr. 12/2015 (M. Of. nr. 773 din 16 octombrie 2015)	Complet DCD/CAF	Legea administrației publice locale nr. 215/2001 (rep. M. Of. nr. 123 din 20 februarie 2007; cu modif. ult.)	Art. 5, art. 6 alin. (2), art. 21, art. 23, art. 45 alin. (1), art. 48, art. 61 alin. (1) și (2), art. 62 alin. (1), art. 63 alin. (1), art. 80, art. 82, art. 83 alin. (3), art. 115 alin. (1) lit. a), (2), (3) și (7)	Primarul nu are dreptul de a ataca în fața instanței de contencios administrativ hotărârile adoptate de autoritatea sa deliberativă, respectiv consiliul local sau, după caz, Consiliul General al Municipiului București
		Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004 (M. Of. nr. 1154 din 7 decembrie 2004; cu modif. ult.)	Art. 1 alin. (1), (2), (6) și (8), art. 2 alin. (1) lit. a), b), c) și f) și art. 3 alin. (1)	

În M. Of. nr. 773 din 16 octombrie 2015, s-a publicat Decizia ÎCCJ (Complet DCD/CAF) nr. 12/2015 privind stabilirea următoarei chestiuni de drept: dacă, în condițiile Legii administrației publice locale nr. 215/2001 (rep. M. Of. nr. 123 din 20 februarie 2007; cu modif. ult.) și ale Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004 (M. Of. nr. 1154 din 7 decembrie 2004; cu modif. ult.), unitatea administrativ-teritorială prin autoritatea sa executivă, respectiv primarul, are dreptul de a ataca în fața instanței de contencios administrativ hotărârile adoptate de autoritatea sa deliberativă, respectiv consiliul local sau, după caz, Consiliul General al Municipiului București.

Obiectul dezlegării chestiunii de drept

Dispozițiile supuse interpretării, menționate în expunerea punctului de vedere al instanței de trimitere, sunt următoarele:

– art. 5, art. 6 alin. (2), art. 21, art. 23, art. 45 alin. (1), art. 48, art. 61 alin. (1) și (2), art. 62 alin. (1), art. 63 alin. (1), art. 80, art. 82, art. 83 alin. (3), art. 115 alin. (1) lit. a), (2), (3) și (7) din Legea nr. 215/2001;

– art. 1 alin. (1), (2), (6) și (8), art. 2 alin. (1) lit. a), b), c) și f) și art. 3 alin. (1) din Legea nr. 554/2004.

Art. 5 Legea nr. 215/2001

„(1) Autoritățile administrației publice locale exercită, în condițiile legii, competențe exclusive, competențe partajate și competențe delegate.

(2) Autonomia locală conferă autorităților administrației publice locale dreptul ca, în limitele legii, să aibă inițiative în toate domeniile, cu excepția celor care sunt date în mod expres în competența altor autorități publice”.

Art. 6 alin. (2) Legea nr. 215/2001

„(2) În relațiile dintre autoritățile administrației publice locale și consiliul județean, pe de o parte, precum și între consiliul local și primar, pe de altă parte, nu există raporturi de subordonare”.

Art. 21 Legea nr. 215/2001

„(1) Unitățile administrativ-teritoriale sunt persoane juridice de drept public, cu capacitate juridică deplină și patrimoniu propriu. Acestea sunt subiecte juridice de drept fiscal, titulare ale codului de înregistrare fiscală și ale conturilor deschise la unitățile teritoriale de trezorerie, precum și la unitățile bancare. Unitățile administrativ-teritoriale sunt titulare ale drepturilor și obligațiilor ce decurg din contractele privind administrarea bunurilor care aparțin domeniului public și privat în care acestea sunt parte, precum și din raporturile cu alte persoane fizice sau juridice, în condițiile legii.

(2) În justiție, unitățile administrativ-teritoriale sunt reprezentate, după caz, de primar sau de președintele consiliului județean”.

Art. 23 Legea nr. 215/2001

„(1) Autoritățile administrației publice prin care se realizează autonomia locală în comune, orașe și municipii sunt consiliile locale, comunale, orașenești și municipale, ca

autorități deliberative, și primarii, ca autorități executive. Consiliile locale și primarii se aleg în condițiile prevăzute de legea pentru alegerea autorităților administrației publice locale.

(2) Consiliile locale și primarii funcționează ca autorități ale administrației publice locale și rezolvă treburile publice din comune, orașe și municipii, în condițiile legii”.

Art. 45 Legea nr. 215/2001

„(1) În exercitarea atribuțiilor ce îi revin consiliul local adoptă hotărâri, cu votul majorității membrilor prezenți, în afară de cazurile în care legea sau regulamentul de organizare și funcționare a consiliului cere o altă majoritate”.

Art. 48 Legea nr. 215/2001

„(1) Secretarul unității administrativ-teritoriale nu va contrasemna hotărârea în cazul în care consideră că aceasta este ilegală. În acest caz va depune în scris și va expune consiliului local opinia sa motivată, care va fi consemnată în procesul-verbal al ședinței,

(2) Secretarul unității administrativ-teritoriale va comunica hotărârile consiliului local primarului și prefectului de îndată, dar nu mai târziu de 10 zile lucrătoare de la data adoptării.

(3) Comunicarea, însoțită de eventualele obiecții cu privire la legalitate, se face în scris de către secretar și va fi înregistrată într-un registru special destinat acestui scop”.

Art. 61 Legea nr. 215/2001

„(1) Primarul îndeplinește o funcție de autoritate publică.

(2) Primarul asigură respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, a prevederilor Constituției, precum și punerea în aplicare a legilor, a decretelor Președintelui României, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, a hotărârilor consiliului local; dispune măsurile necesare și acordă sprijin pentru aplicarea ordinelor și instrucțiunilor cu caracter normativ ale miniștrilor, ale celorlalți conducători ai autorităților administrației publice centrale, ale prefectului, precum și a hotărârilor consiliului județean, în condițiile legii”.

Art. 62 Legea nr. 215/2001

„(1) Primarul reprezintă unitatea administrativ-teritorială în relațiile cu alte autorități publice, cu persoanele fizice sau juridice române ori străine, precum și în justiție”.

Art. 63 Legea nr. 215/2001

„(1) Primarul îndeplinește următoarele categorii principale de atribuții:

- a) atribuții exercitate în calitate de reprezentant al statului, în condițiile legii;
- b) atribuții referitoare la relația cu consiliul local;
- c) atribuții referitoare la bugetul local;
- d) atribuții privind serviciile publice asigurate cetățenilor;
- e) alte atribuții stabilite prin lege”.

Art. 80 Legea nr. 215/2001

„Autoritățile administrației publice locale din municipiul București sunt Consiliul General al Municipiului București și consiliile locale ale sectoarelor, ca autorități deliberative, precum și primarul general al municipiului București și primarii sectoarelor, ca autorități executive, alese în condițiile legii pentru alegerea autorităților administrației publice locale”.

Art. 82 Legea nr. 215/2001

„Consiliul General al Municipiului București se constituie, funcționează și îndeplinește atribuțiile prevăzute de dispozițiile prezentei legi pentru consiliile locale, care se aplică în mod corespunzător”.

Art. 83 alin. (3) Legea nr. 215/2001

„(3) Primarul general și viceprimarii municipiului București funcționează și îndeplinesc atribuțiile prevăzute de dispozițiile prezentei legi pentru primarii și viceprimarii comunelor și orașelor, care se aplică în mod corespunzător”.

Art. 115 alin. (1) lit. a), (2), (3) și (7) Legea nr. 215/2001

„(1) Pentru îndeplinirea atribuțiilor ce le revin:

a) primarul emite dispoziții; [...]

(2) Dispozițiile primarului se comunică în mod obligatoriu prefectului județului, în cel mult 5 zile lucrătoare de la semnarea lor,

(3) Hotărârile consiliului local se comunică în mod obligatoriu:

a) primarului unității administrativ-teritoriale;

b) prefectului județului. [...]

(7) Dispozițiile primarului, hotărârile consiliului local și hotărârile consiliului județean sunt supuse controlului de legalitate al prefectului în condițiile legii care îi reglementează activitatea”.

Art. 1 („Subiectele de sesizare a instanței”) Legea nr. 554/2004

„(1) Orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente, pentru anularea actului, recunoașterea dreptului pretins sau a interesului legitim și repararea pagubei ce i-a fost cauzată. Interesul legitim poate fi atât privat, cât și public.

(2) Se poate adresa instanței de contencios administrativ și persoana vătămată într-un drept al său sau într-un interes legitim printr-un act administrativ cu caracter individual, adresat altui subiect de drept.

(...)

(6) Autoritatea publică emitentă a unui act administrativ unilateral nelegal poate să solicite instanței anularea acestuia, în situația în care actul nu mai poate fi revocat întrucât a intrat în circuitul civil și a produs efecte juridice. În cazul admiterii acțiunii, instanța se pronunță, dacă a fost sesizată prin cererea de chemare în judecată, și asupra validității actelor juridice încheiate în baza actului administrativ nelegal, precum și asupra efectelor juridice produse de acestea. Acțiunea poate fi introdusă în termen de un an de la data emiterii actului.

(...)

(8) Prefectul, Agenția Națională a Funcționarilor Publici și orice subiect de drept public pot introduce acțiuni în contencios administrativ, în condițiile prezentei legi și ale legilor speciale”.

Art. 2 („Semnificația unor termeni”) Legea nr. 554/2004

„(1) În înțelesul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) *persoană vătămată* – orice persoană titulară a unui drept ori a unui interes legitim, vătămată de o autoritate publică printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri; în sensul prezentei legi, sunt asimilate persoanei vătămate și grupul de persoane fizice, fără personalitate juridică, titular al unor drepturi subiective sau interese legitime private, precum și organismele sociale care invocă vătămarea prin actul administrativ atacat fie a unui interes legitim public, fie a drepturilor și intereselor legitime ale unor persoane fizice determinate;

b) *autoritate publică* – orice organ de stat sau al unităților administrativ-teritoriale care acționează, în regim de putere publică, pentru satisfacerea unui interes legitim public; sunt asimilate autorităților publice, în sensul prezentei legi, persoanele juridice de drept privat care, potrivit legii, au obținut statut de utilitate publică sau sunt autorizate să presteze un serviciu public, în regim de putere publică;

c) *act administrativ* – actul unilateral cu caracter individual sau normativ emis de o autoritate publică, în regim de putere publică, în vederea organizării executării legii sau a executării în concret a legii, care dă naștere, modifică sau stinge raporturi juridice; sunt asimilate actelor administrative, în sensul prezentei legi, și contractele încheiate de autoritățile publice care au ca obiect punerea în valoare a bunurilor proprietate publică, executarea lucrărilor de interes public, prestarea serviciilor publice, achizițiile publice; prin legi speciale pot fi prevăzute și alte categorii de contracte administrative supuse competenței instanțelor de contencios administrativ;

(...)

f) *contencios administrativ* – activitatea de soluționare de către instanțele de contencios administrativ competente potrivit legii organice a litigiilor în care cel puțin una dintre părți este o autoritate publică, iar conflictul s-a născut fie din emiterea sau încheierea, după caz, a unui act administrativ, în sensul prezentei legi, fie din nesoluționarea în termenul legal ori din refuzul nejustificat de a rezolva o cerere referitoare la un drept sau la un interes legitim”.

Art. 3 („Tutela administrativă”) alin. (1) Legea nr. 554/2004

„(1) Prefectul poate ataca direct în fața instanței de contencios administrativ actele emise de autoritățile administrației publice locale, dacă le consideră nelegale”.

**DECIZIA ÎCCJ (COMPLET DCD/C) NR. 28/2015: ART. 478
(„LIMITELE EFECTULUI DEVOLUTIV DETERMINATE
DE CEEA CE S-A SUPUS JUDECĂȚII LA PRIMA INSTANȚĂ”)
ALIN. (4) COD PROCEDURĂ CIVILĂ**

De Redacția ProLege

Decizia ÎCCJ	Complet ÎCCJ	Actul normativ	Articol	Sumar
Decizia nr. 28/2015 (M. Of. nr. 772 din 16 octombrie 2015)	Complet DCD/C	Cod procedură civilă	Art. 478 alin. (4)	Explicitarea pretențiilor implicite în apel nu are semnificația modificării cadrului procesual sub aspectul obiectului judecării și a derogării de la dispozițiile alin. (1) și (3) ale aceluiași articol, dar presupune corecta lămurire a limitelor judecării în prima instanță

În M. Of. nr. 772 din 16 octombrie 2015, s-a publicat Decizia ÎCCJ (Complet DCD/C) nr. 28/2015 privind examinarea sesizării formulată de Tribunalul Vâlcea – Secția I civilă în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

1. în interpretarea și aplicarea art. 478 alin. (4) din Codul de procedură civilă se poate ajunge la schimbarea cadrului procesual, sub aspectul obiectului, în care a soluționat prima instanță, contrar art. 478 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă;

2. în situația în care în apel, fie din interpretarea art. 478 alin. (4) din Codul de procedură civilă, fie în limitele efectului devolutiv, prevăzut de art. 477 din Codul de procedură civilă, se poate invoca excepția necompetenței materiale, urmând ca astfel să fie interpretate prevederile art. 130 alin. (2) și art. 131 din Codul de procedură civilă prin prisma celor anterioare.

Obiectul dezlegării chestiunii de drept

Art. 478 („Limitele efectului devolutiv determinate de ceea ce s-a supus judecării la prima instanță”) alin. (4) Cod procedura civilă

„(4) Părțile pot însă să explicitizeze pretențiile care au fost cuprinse implicit în cererile sau apărările adresate primei instanțe”.

Art. 130 („Invocarea excepției”) alin. (2) Cod procedura civilă

„(2) Necompetența materială și teritorială de ordine publică trebuie invocată de părți ori de către judecător la primul termen de judecată la care părțile sunt legal citate în fața primei instanțe”.

Art. 131 („Verificarea competenței”) Cod procedura civilă

„(1) La primul termen de judecată la care părțile sunt legal citate în fața primei instanțe, judecătorul este obligat, din oficiu, să verifice și să stabilească dacă instanța sesizată este competentă general, material și teritorial să judece pricina, consemnând în cuprinsul încheierii de ședință temeiurile de drept pentru care constată competența instanței sesizate. Încheierea are caracter interlocutoriu.

(2) În mod excepțional, în cazul în care pentru stabilirea competenței sunt necesare lămuriri ori probe suplimentare, judecătorul va pune această chestiune în discuția părților și va acorda un singur termen în acest scop”.

Punctul de vedere teoretic exprimat de specialiștii din cadrul Facultății de Drept – Universitatea din București

Potrivit opiniei specialiștilor din cadrul Facultății de Drept – Universitatea din București, în noul Cod de procedură civilă s-a introdus ca o dispoziție nouă prevederea art. 478 alin. (4), preluată parțial din legislația franceză, care permite părților explicitarea pretențiilor cuprinse implicit în cererile și apărările adresate primei instanțe, dar că „prin aplicarea art. 478 alin. (4) din Codul de procedură civilă nu s-a voit și nu se poate ajunge la schimbarea cadrului procesual sub aspectul obiectului prin încălcarea art. 478 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, ci numai la explicitatea lui în raport cu cererea formulată în primă instanță. Tocmai de aceea, instanțele de apel sunt datoare să examineze cu atenție cererile și apărările părților formulate în apel și să determine exact sensul lor pentru a nu decide eronat că este vorba de cereri noi, textul art. 478 alin. (4) din Codul de procedură civilă neputând fi interpretat excesiv de larg, ca să ducă la anihilarea art. 478 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, dar nefiind de acceptat nicio interpretare prea restrictivă, care să facă inaplicabilă această dispoziție”. În legătură cu cea de-a doua întrebare s-a menționat că „art. 478 alin. (4) din Codul de procedură civilă nu are nicio incidență asupra excepției de necompetență materială și că aceasta poate fi invocată, astfel cum rezultă în mod expres din art. 130 alin. (2) și art. 131 din Codul de procedură civilă, la primul termen de judecată la care părțile sunt legal citate, dacă din dosar rezultă suficiente elemente pentru verificarea competenței sau la termenul [singurul posibil, conform art. 131 alin. (2) din Codul de procedură civilă] acordat pentru lămuriri sau probe suplimentare

privind competența. Acest regim sever al excepției de necompetență poate fi atenuat în situația în care una dintre părți a invocat în termen excepția de necompetență și prima instanță a respins-o sau a omis să se pronunțe asupra ei, când poate fi formulat pe acest aspect motiv de apel; în aceeași modalitate se va proceda și când, în temeiul art. 131 din Codul de procedură civilă, instanța primă de fond a stabilit din oficiu că este sau nu competentă material, deși a existat, după caz, opoziția uneia sau a ambelor părți și când cel interesat poate formula motiv de apel”.

Raportul asupra chestiunii de drept

Prin **raportul** întocmit în cauză, conform art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă, s-a apreciat că prima chestiune de drept din conținutul sesizării întrunește condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă. Pe fond s-a concluzionat că dispozițiile art. 478 alin. (4) din Codul de procedură civilă nu pot fi înțelese ca derogând de la prevederile alin. (1) și (3) ale aceluiași articol, scopul reglementării nefiind acela de a schimba cadrul procesual în apel, ci de a supune judecării și cererile virtuale sau implicite, rămase în mod eronat nesoluționate de către prima instanță, deși făcuseră obiectul investirii acesteia.

În ceea ce privește cea de-a doua chestiune de drept, judecătorii-raportori au constatat că aceasta nu îndeplinește condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă vizând cerința nouității și a influențării soluționării cauzei pe fond, pentru declanșarea mecanismului de unificare prin pronunțarea unei hotărâri prealabile, așa încât sesizarea trebuie respinsă ca inadmisibilă.

Decizia ÎCCJ (Complet DCD/C) nr. 28/2015

Prin Decizia ÎCCJ (Complet DCD/C) nr. 28/2015 a admis sesizarea formulată de Tribunalul Vâlcea – Secția I civilă în Dosarul nr. 13.501/288/2013.

ÎCCJ a stabilit faptul că în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 478 alin. (4) din Codul de procedură civilă, **explicitarea pretențiilor implicite în apel nu are semnificația modificării cadrului procesual sub aspectul obiectului judecării și a derogării de la dispozițiile alin. (1) și (3) ale aceluiași articol, dar presupune corecta lămurire a limitelor judecării în prima instanță.**

Alte mențiuni cu privire la Decizia ÎCCJ (Complet DCD/C) nr. 28/2015

Prin aceeași decizie, ÎCCJ a respins, ca inadmisibilă, sesizarea privind pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea modului de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 130 alin. (2) și art. 131 din Codul de procedură civilă, în sensul de a se stabili dacă se poate invoca excepția necompetenței materiale în limitele efectului devolutiv al judecării unei cauze, în apel.

**DECIZIA ÎCCJ (COMPLET DCD/C) NR. 22/2015: ART. 52, 53 ȘI 95
ALIN. (1) LEGEA NR. 263/2010 PRIVIND SISTEMUL UNITAR
DE PENSII. DETERMINAREA VÂRSTEI STANDARD
DE PENSIONARE**

De Redacția ProLege

Decizia ÎCCJ	Complet ÎCCJ	Actul normativ	Articole	Sumar
Decizia ÎCCJ nr. 22/2015 (M. Of. nr. 788 din 22 octombrie 2015)	Complet DCD/C	Legea nr. 263/2010 (M. Of. nr. 852 din 20 decembrie 2010; cu modif. ult.)	Art. 52, 53 și 95 alin. (1)	Determinarea vârstei standard de pensionare

În M. Of. nr. 788 din 22 octombrie 2015, s-a publicat Decizia ÎCCJ (Complet DCD/C) nr. 22/2015 referitoare la interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 52 și art. 53 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, raportat la prevederile anexei nr. 5 la această lege, vârsta standard de pensionare, în vederea înscrierii la pensie pentru limită de vârstă, se determină în funcție de data nașterii asiguratului; și interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 53 alin. (3) și art. 95 alin. (1) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, raportat la prevederile anexei nr. 5 la această lege, stagiul complet de cotizare al persoanelor care se pensionează în temeiul acestui act normativ și care beneficiază de reducerea vârstei standard de pensionare se determină conform anexei nr. 5 în funcție de data nașterii asiguratului.

Obiectul dezlegării chestiunii de drept

Art. 52 Legea nr. 263/2010

„Pensia pentru limită de vârstă se cuvine persoanelor care îndeplinesc, cumulativ, la data pensionării, condițiile privind vârsta standard de pensionare și stagiul minim de cotizare sau în specialitate, după caz, prevăzute de prezenta lege”.

Art. 53 Legea nr. 263/2010

„(1) Vârsta standard de pensionare este de 65 de ani pentru bărbați și 63 de ani pentru femei. Atingerea acestei vârste se realizează prin creșterea vârstelor standard de pensionare, conform eșalonării prevăzute în anexa nr. 5.

(2) Stagiul minim de cotizare este de 15 ani, atât pentru femei, cât și pentru bărbați. Atingerea acestui stagiou se realizează prin creșterea stagiului minim de cotizare, conform eșalonării prevăzute în anexa nr. 5.

(3) Stagiul complet de cotizare este de 35 de ani, atât pentru femei, cât și pentru bărbați. Atingerea acestui stagiou se realizează prin creșterea stagiului complet de cotizare, conform eșalonării prevăzute în anexa nr. 5”.

Art. 95 alin. (1) Legea nr. 263/2010

„Punctajul mediu anual realizat de asigurat se determină prin împărțirea numărului de puncte rezultat din însumarea punctajelor anuale ale asiguratului la numărul de ani corespunzător stagiului complet de cotizare, prevăzut în anexa nr. 5 sau, după caz, anexa nr. 6”.

Jurisprudența instanțelor naționale în materie

Opinia majoritară conturată prin soluțiile pronunțate de instanțele judecătorești a fost în sensul că, potrivit anexei nr. 5 la Legea nr. 263/2010, cu modificările și completările ulterioare, **vârsta standard de pensionare și stagiul complet de cotizare se stabilesc în funcție de data nașterii asiguratului.**

Într-o opinie minoritară s-a apreciat că **stagiul de cotizare** se determină prin raportare la anexa nr. 5 la Legea nr. 263/2010, cu modificările și completările ulterioare, în funcție de data cererii de înscriere la pensie.

Ministerul Public - PÎCCJ

Ministerul Public - PÎCCJ, prin Adresa nr. 992/C/2007/III-5/2015 din 5 mai 2015, a comunicat că, la nivelul Secției judiciare - Serviciul judiciar civil, **nu s-a verificat și nu se verifică, în prezent, practica judiciară în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii în problema de drept care formează obiectul respectivei sesizări.**

Jurisprudența Curții Constituționale

Instanța de contencios constituțional a **respins excepțiile de neconstituționalitate** invocate în legătură cu dispozițiile art. 53 alin. (1) și (3) din Legea nr. 263/2010, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale anexei nr. 5 la această lege, respectiv pe cele formulate în legătură cu art. 95 din Legea nr. 263/2010, cu modificările și completările ulterioare.

Dispozițiile art. 52 din Legea nr. 263/2010, cu modificările și completările ulterioare, nu au făcut obiectul controlului de constituționalitate.

Recent a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 294 din 29 aprilie 2015, Decizia nr. 82 din 26 februarie 2015 a Curții Constituționale, referi-

toare la respingerea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor coloanei întâi cu titlul „luna și anul nașterii” din anexa nr. 6 la Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice (care are o structură comună cu anexa nr. 5).

Raportul asupra chestiunii de drept

Prin raportul întocmit în cauză, în conformitate cu dispozițiile art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă s-a apreciat că **nu sunt îndeplinite cumulativ condițiile de admisibilitate a mecanismului privind pronunțarea unei hotărâri prealabile**, potrivit dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă, cu referire la gradul de dificultate a chestiunii de drept.

Decizia ÎCCJ (Complet DCD/C) nr. 22/2015

Prin Decizia nr. 22/2015, ÎCCJ (Complet DCD/C) a admis sesizările formulate de Curtea de Apel Pitești – Secția I civilă în Dosarul nr. 3.738/90/2013 și Curtea de Apel București – Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale în dosarele nr. 30.398/3/2013 și nr. 27.255/3/2013, privind pronunțarea unei hotărâri prealabile.

ÎCCJ a stabilit faptul că, **în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 52 și art. 53 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, raportat la prevederile anexei nr. 5 la această lege, vârsta standard de pensionare, în vederea înscrierii la pensie pentru limită de vârstă, se determină în funcție de data nașterii asiguratului.**

De asemenea, ÎCCJ a mai stabilit faptul că **în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 53 alin. (3) și art. 95 alin. (1) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, raportat la prevederile anexei nr. 5 la această lege, stagiul complet de cotizare al persoanelor care se pensionează în temeiul acestui act normativ și care beneficiază de reducerea vârstei standard de pensionare se determină conform anexei nr. 5 în funcție de data nașterii asiguratului.**

**DECIZIA ÎCCJ (COMPLET DCD/C) NR. 27/2015:
ART. 6 DIN LEGEA NR. 63/2011 PRIVIND ÎNCADRAREA
ȘI SALARIZAREA ÎN ANUL 2011 A PERSONALULUI
DIDACTIC ȘI DIDACTIC AUXILIAR DIN ÎNVĂȚĂMÂNT**

De Redacția ProLege

Decizia ÎCCJ	Complet ÎCCJ	Actul normativ	Articol	Sumar
Decizia nr. 27/2015 (M. Of. nr. 794 din 26 octombrie 2015)	Complet DCD/C	Legea nr. 63/2011 (M. Of. nr. 323 din 10 mai 2011; cu modif. ult.)	Art. 6	În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 6 din Legea nr. 63/2011 stabilește că aceste prevederi legale nu abrogă dispozițiile art. 23 din H.G. nr. 281/1993

În M. Of. nr. 794 din 26 octombrie 2015, s-a publicat Decizia ÎCCJ (Complet DCD/C) nr. 27/2015 privind examinarea sesizării formulată de Curtea de Apel Iași - Secția litigii de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 4.092/99/2014 privind interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 6 din Legea nr. 63/2011 privind încadrarea și salarizarea în anul 2011 a personalului didactic și didactic auxiliar din învățământ (M. Of. nr. 323 din 10 mai 2011; cu modif. ult.).

Obiectul dezlegării chestiunii de drept

Art. 6 Legea nr. 63/2011

„Orice alte dispoziții contrare cu privire la stabilirea salariilor și a celorlalte drepturi de natură salarială, în anul 2011, pentru personalul prevăzut la art. 1 alin. (1), se abrogă”.

Art. 23 H.G. nr. 281/1993

„(1) La încadrarea într-o unitate din altă localitate decât cea de domiciliu, în primul an de activitate după absolvirea studiilor, personalul de specialitate beneficiază de o indemnizație de instalare echivalentă cu un salariu de bază corespunzător funcției, gradului sau treptei profesionale în care urmează a fi încadrat; în cazul medicilor și farmaciștilor,

indemnizația de instalare se acordă, după terminarea stagiaturii sau a internatului, de unitatea sanitară unde s-au încadrat prin concurs.

(2) Indemnizația de instalare poate fi echivalentă cu două salarii de bază pentru acele localități unde atragerea specialiștilor se face cu mare greutate, stabilite de ministere și celelalte instituții centrale și locale ale administrației publice și avizate de Ministerul Finanțelor.

(3) Persoanele care au beneficiat de indemnizația de instalare și care ulterior au demisionat sau li s-a desfășurat contractul de muncă din motive imputabile lor înainte de împlinirea unui an de la instalare vor restitui, în condițiile legii, indemnizația primită, calculată proporțional cu perioada rămasă până la expirarea termenului de un an”.

Jurisprudența Curții Constituționale

Curtea Constituțională a fost investită cu **examinarea controlului de constituționalitate a dispozițiilor** art. 1 alin. (1), (2) și (6), art. 2 alin. (1) și (2) și **art. 6 din Legea nr. 63/2011** (M. Of. nr. 323 din 10 mai 2011; cu modif. ult.), precum și a anexelor nr. 2 și 3b la lege, statuând că **acestea sunt constituționale în raport cu criticile formulate.**

De asemenea. Curtea Constituțională a fost investită și cu controlul de constituționalitate a dispozițiilor art. II art. 1 alin. (3) și (4) din O.U.G. nr. 80/2010 pentru completarea art. 11 din O.U.G. nr. 37/2008 privind reglementarea unor măsuri financiare în domeniul bugetar, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 283/2011, a art. 1 alin. (1), (2) și (3) din O.U.G. nr. 19/2012 privind aprobarea unor măsuri pentru recuperarea reducerilor salariale, aprobată cu modificări prin Legea nr. 182/2012, a art. 1 din O.U.G. nr. 84/2012, aprobată prin Legea nr. 36/2014, a art. 1 alin. (3) și (4) și a art. 2 alin. (1) lit. a) din O.U.G. nr. 103/2013, aprobată cu modificări prin Legea nr. 28/2014, cu modificările și completările ulterioare, pronunțându-se în sensul respingerii excepției de neconstituționalitate a acestor dispoziții legale prin Decizia nr. 553 din 15 octombrie 2014 (M. Of. nr. 9 din 7 ianuarie 2015).

Prin deciziile pronunțate [Decizia nr. 202/2015 (M. Of. nr. 338 din 18 mai 2015), Decizia nr. 291/2014 (M. Of. nr. 451 din 20 iunie 2014), Decizia nr. 481/2014 (M. Of. nr. 825 din 12 noiembrie 2014), Decizia nr. 623/2014 (M. Of. nr. 26 din 13 ianuarie 2015), Decizia nr. 637/2014 (M. Of. nr. 14 din 8 ianuarie 2015)], Curtea Constituțională a reținut, în esență, că legea supusă controlului de constituționalitate stabilește drepturile salariale ale cadrelor didactice de la data intrării sale în vigoare, așadar pentru viitor, fără a afecta în niciun mod drepturile salariale dobândite pentru perioada anterioară intrării sale în vigoare. Din examinarea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului în această materie, Curtea a constatat, de asemenea, că dreptul la anumite foloase bănești în calitate de salariat a fost asimilat, în anumite condiții, unui drept de proprietate și analizat din perspectiva art. 1 din Protocolul nr. 1 adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Raportul asupra chestiunii de drept

Prin raportul întocmit în cauză, conform art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă, s-a apreciat, referitor la admisibilitatea sesizării, în raport cu dispozițiile art. 519 din același cod, că **sunt îndeplinite cumulativ condițiile pentru declanșarea mecanismului privind pronunțarea unei hotărâri prealabile**, iar punctul de vedere al judecătorilor-raportori referitor la rezolvarea de principiu a chestiunii de drept supuse analizei de față a fost în sensul că dispozițiile art. 6 din Legea nr. 63/2011, cu modificările ulterioare, nu abrogă dispozițiile art. 23 din H.G. nr. 281/1993, cu modificările și completările ulterioare.

Decizia ÎCCJ (Complet DCD/C) nr. 27/2015

Prin Decizia nr. 27/2015, ÎCCJ (Complet DCD/C) a admis sesizarea formulată de Curtea de Apel Iași - Secția litigii de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 4.092/99/2014 privind pronunțarea unei hotărâri prealabile și, în consecință.

ÎCCJ a stabilit faptul că în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 6 din Legea nr. 63/2011 privind încadrarea și salarizarea în anul 2011 a personalului didactic și didactic auxiliar din învățământ, cu modificările ulterioare, stabilește că **aceste prevederi legale nu abrogă dispozițiile art. 23 din H.G. nr. 281/1993 cu privire la salarizarea personalului din unitățile bugetare, cu modificările ulterioare.**

**DECIZIA ÎCCJ (COMPLET DCD/C) NR. 23/2015:
ART. 82 ALIN. (1) LEGEA NR. 303/2004 PRIVIND STATUTUL
JUDECĂTORILOR ȘI PROCURORILOR ȘI ART. 7 ALIN. (1), (2)
ȘI (3) DIN H.G. NR. 1.275/2005**

De Redacția ProLege

Decizia ÎCCJ	Complet ÎCCJ	Actul normativ	Articol	Sumar
Decizia nr. 23/2015 (M. Of. nr. 797 din 27 octombrie 2015)	Complet DCD/C	Legea nr. 303/2004 (rep. M. Of. nr. 826 din 13 septembrie 2005; cu modif. și compl. ult.)	Art. 82 alin. (1)	Stabilirea pensiei de serviciu a magistraților
		H.G. nr. 1275/2005 (M. Of. nr. 979 din 3 noiembrie 2005)	Art. 7 alin. (1), (2) și (3)	

În M. Of. nr. 797 din 27 octombrie 2015, s-a publicat Decizia ÎCCJ (Complet DCD/C) nr. 23/2015 referitoare la interpretarea dispozițiilor art. 82 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor (rep. M. Of. nr. 826 din 13 septembrie 2005; cu modif. și compl. ult.) și art. 7 alin. (1), (2) și (3) din H.G. nr. 1.275/2005 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, și ale Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale (M. Of. nr. 979 din 3 noiembrie 2005) referitoare la pensiile de serviciu și la acordarea indemnizațiilor pentru creșterea copilului în vârstă de până la 2 ani, drepturile acordate prin hotărâri judecătorești irevocabile privind creșterile salariale de 2%, 5% și 11% prevăzute de O.G. nr. 10/2007 privind creșterile salariale ce se vor acorda în anul 2007 personalului bugetar salarizat potrivit O.U.G. nr. 24/2000 privind sistemul de stabilire a salariilor de bază pentru personalul contractual din sectorul bugetar și personalului salarizat potrivit anexelor nr. II și III la Legea nr. 154/1998 privind sistemul de stabilire a salariilor de bază în sectorul bugetar și a indemnizațiilor pentru persoane care ocupă funcții de demnitate publică (M. Of. nr. 80 din 1 februarie 2007; cu modif. ult.), aprobată cu modificări prin Legea nr. 231/2007 (M. Of. nr. 490 din 23 iulie 2007; cu modif.

ult.) se încadrează în sintagma de „indemnizație avută” și vor fi luate în considerare la stabilirea pensiei de serviciu a magistraților.

Obiectul dezlegării chestiunii de drept

Art. 82 Legea nr. 303/2004

„(1) Judecătorii, procurorii, magistrații-asistenți de la ÎCCJ și personalul de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, precum și foștii judecători și procurori financiari și consilierii de conturi de la secția jurisdicțională care au exercitat aceste funcții la Curtea de Conturi, cu o vechime de cel puțin 25 de ani în funcția de judecător ori procuror, magistrat-asistent sau personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, precum și în funcția de judecător ori procuror financiar sau consilier de conturi de la secția jurisdicțională a Curții de Conturi se pot pensiona la cerere și pot beneficia, la împlinirea vârstei de 60 de ani, de pensie de serviciu, în cuantum de 80% din baza de calcul reprezentată de indemnizația de încadrare brută lunară sau de salariul de bază brut lunar, după caz, și sporurile avute în ultima lună de activitate înainte de data pensionării.

(2) Judecătorii, procurorii, magistrații-asistenți de la ÎCCJ, personalul de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, precum și foștii judecători și procurori financiari și consilierii de conturi de la secția jurisdicțională care au exercitat aceste funcții la Curtea de Conturi se pot pensiona la cerere înainte de împlinirea vârstei de 60 de ani și beneficiază de pensia prevăzută la alin. (1), dacă au o vechime de cel puțin 25 de ani numai în funcția de judecător, procuror, magistrat-asistent sau personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor, precum și în funcția de judecător ori procuror financiar sau consilier de conturi de la secția jurisdicțională a Curții de Conturi. La calcularea acestei vechimi se iau în considerare și perioadele în care judecătorul, procurorul, magistratul-asistent sau personalul de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, precum și judecătorul, procurorul financiar și consilierul de conturi la secția jurisdicțională a Curții de Conturi a exercitat profesia de avocat, personal de specialitate juridică în fostele arbitraje de stat, consilier juridic sau jurisconsult.

(3) De pensia de serviciu prevăzută la alin. (1) beneficiază, la împlinirea vârstei de 60 de ani, și judecătorii și procurorii cu o vechime în magistratură între 20 și 25 de ani, în acest caz cuantumul pensiei fiind micșorat cu 1% din baza de calcul prevăzută la alin. (1), pentru fiecare an care lipsește din vechimea integrală în magistratură.

(4) Pentru fiecare an care depășește vechimea în magistratură prevăzută la alin. (1) și (2) la cuantumul pensiei se adaugă câte 1% din baza de calcul prevăzută la alin. (1), fără a o putea depăși.

(5) Persoanele care îndeplinesc condițiile de vechime prevăzute la alin. (1) și (3) în funcția de judecător, procuror, magistrat-asistent sau personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor, precum și în funcția de judecător ori procuror financiar sau consilier de conturi de la secția jurisdicțională a Curții de Conturi se pot pensiona și pot beneficia, la împlinirea vârstei de 60 de ani, de pensie de serviciu, chiar dacă la data pensionării au o altă ocupație. În acest caz, pensia se stabilește dintr-o bază de calcul egală cu indemnizația de

încadrare brută lunară pe care o are un judecător sau procuror în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței sau parchetului, și sporurile, în procent, avute la data eliberării din funcție ori, după caz, cu salariul de bază brut lunar și sporurile avute în ultima lună de activitate înainte de data pensionării. De această pensie de serviciu pot beneficia numai persoanele care au fost eliberate din funcție din motive neimputabile.

(6) De prevederile alin. (1), (3) și (4) pot beneficia și judecătorii și procurorii pensionați anterior intrării în vigoare a prezentei legi, care beneficiază de pensie în sistemul public și care îndeplinesc condițiile prevăzute de prezenta lege pentru acordarea pensiei de serviciu. În acest caz, pensia de serviciu se stabilește dintr-o bază de calcul egală cu indemnizația de încadrare brută lunară pe care o are un judecător sau procuror în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și nivel al instanței sau parchetului unde a funcționat înaintea eliberării din funcția de judecător sau procuror, și sporurile, în procent, avute la data eliberării din funcție.

(7) Judecătorii și procurorii pot opta între pensia de serviciu și pensia din sistemul public. Judecătorii și procurorii militari pot opta între pensia de serviciu și pensia militară de serviciu.

(8) Pensia prevăzută de prezentul articol are regimul juridic al unei pensii pentru limită de vârstă”.

Art. 7 din Normele aprobate prin H.G. nr. 1275/2005

„(1) *Cuantumul pensiei de serviciu prevăzute la art. 82 alin. (1) și (2) este de 80% din media veniturilor brute realizate în ultimele 12 luni de activitate înainte de data pensionării, iar pentru pensia de serviciu prevăzută la art. 82 alin. (5), cuantumul este de 80% din media veniturilor brute realizate în ultimele 12 luni de activitate ale unui judecător sau procuror în funcție, în condiții identice de vechime și nivel al instanței sau parchetului.*

(2) *În stabilirea mediei veniturilor brute realizate prevăzute la alin. (1) se vor lua în considerare numai acele 12 luni anterioare pensionării, în care persoana s-a aflat efectiv în activitate. În cazul în care persoana s-a aflat efectiv în activitate o fracțiune de lună, se va include în calculul pensiei numai această fracțiune de lună, prelungindu-se corespunzător termenul până la împlinirea celor 12 luni.*

(3) *În veniturile brute realizate se includ, pe lângă indemnizația de încadrare brută lunară, sporurile cu caracter permanent sau nepermanent. În veniturile brute nu se includ sumele primite cu titlu de prime, premii, decontări, restituiri de drepturi aferente altei perioade și nici indemnizația egală cu cele 7 indemnizații de încadrare brute lunare prevăzută la art. 81 alin. (1) din lege ori alte drepturi fără caracter salarial.*

(4) *Cuantumul pensiei de serviciu, stabilită în condițiile art. 82 alin. (4) din lege, se diminuează cu 1% pentru fiecare an în minus față de vechimea în magistratură de 25 de ani.*

(5) *La calculul pensiei de serviciu, majorarea de 1% prevăzută la art. 82 alin. (3) din lege se aplică la media veniturilor brute realizate în ultimele 12 luni de activitate înainte de data de pensionare a unui judecător sau procuror, în condiții identice de vechime și nivel al instanței sau parchetului, și se aplică doar pentru fiecare an realizat în funcția de judecător*

sau de procuror în plus peste vechimea de 25 de ani în aceste funcții, potrivit exemplului din anexa nr. 8 la prezentele norme metodologice”.

Jurisprudența instanțelor naționale în materie

Jurisprudența Curții de Apel Alba Iulia: prezentându-și jurisprudența proprie, instanța de sesizare a indicat considerentele Deciziei nr. 238/2010, irevocabilă, prin care s-a reținut că **aceste drepturi bănești, acordate cu titlu de despăgubiri prin hotărâri judecătorești, nu fac parte din baza de calcul al pensiei.**

Jurisprudența altor instanțe din țară: cele mai multe curți de apel au comunicat că nu au jurisprudență în materia ce face obiectul sesizării. S-au depus decizii prin care s-a reținut că **aceste creșteri salariale nu fac parte din baza de calcul al pensiei de serviciu în sensul art. 82 din Legea nr. 303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare.** Pe de altă parte, alte instanțe au considerat că **aceste sume au caracterul unor drepturi salariale și se includ în veniturile ce constituie baza de calcul al pensiei de serviciu.**

Jurisprudența Curții Constituționale

În urma verificărilor efectuate, s-a constatat că asupra textelor de lege în discuție Curtea Constituțională **s-a pronunțat prin decizii ce vizau alte aspecte decât cele deduse judecății în prezenta cauză.**

Ministerul Public - PÎCCJ

De asemenea, Ministerul Public - PÎCCJ a comunicat că la nivelul Secției judiciare - Serviciul judiciar civil **nu s-a verificat și nici nu se verifică, în prezent, practica judiciară, în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii în problema de drept ce formează obiectul sesizării.**

Raportul asupra chestiunii de drept

Judecătorii-raportori au depus două rapoarte, prin care, constatând întrunirea condițiilor de admisibilitate prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă, au exprimat următoarele opinii asupra fondului sesizării:

a) Subliniind că obiectul dosarului nu este o acțiune în recalcularea pensiei magistraților formulată de casa de pensii, ci **o acțiune în anularea unor adevăruri emise de reclamant, ce atestă creșteri salariale în temeiul unor hotărâri judecătorești, prin care s-a statuat inclusiv asupra înscrierii majorărilor salariale în carnetele de muncă ale părților, o parte a judecătorilor-raportori a concluzionat că drepturile acordate prin hotărâri judecătorești irevocabile privind creșterile salariale de 2%, 5% și 11% prevăzute de O.G. nr. 10/2007, aprobată cu modificări prin Legea nr. 231/2007, cu modificările ulterioare, se încadrează în sintagma de „indemnizație avută” și trebuie luate în considerare la stabilirea pensiei de serviciu a magistraților, având în vedere că magistrații din prezenta cauză dobândiseră pe cale judecătorească dreptul la creșterile salariale în momentul**

îndeplinirii condițiilor de pensionare, drept în curs de realizare, ce se află și în acest moment în plată; emiterea adeverințelor în litigiu reprezintă o *facta praeterita*, ce rămâne reglementată de legea veche în privința efectelor juridice viitoare, potrivit dispozițiilor art. 6 alin. (2) și (6) din Codul civil, precum și față de prevederea de principiu a art. 102 alin. (2) din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, cu modificările și completările ulterioare.

b) într-o a doua opinie s-a apreciat că dispozițiile legale vizate de instanța de sesizare trebuie interpretate în sensul că **drepturile acordate prin hotărâri judecătorești irevocabile privind creșterile salariale de 2%, 5% și 11%** prevăzute de O.G. nr. 10/2007, aprobată cu modificări prin Legea nr. 231/2007, cu modificările ulterioare, se încadrează în sintagma de „**indemnizație avută**” și vor fi luate în considerare la stabilirea pensiei de serviciu **numai pentru magistrații care îndeplineau condițiile de pensionare anterior datei de 22 decembrie 2011**, dată la care a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, Decizia nr. 25/2011 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție – Completul competent să judece recursul în interesul legii.

Decizia ÎCCJ (Complet DCD/C) nr. 23/2015

Prin Decizia nr. 23/2015, ÎCCJ a admis sesizarea formulată de Curtea de Apel Alba Iulia – Secția pentru conflicte de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 7.340/97/2013 și, în consecință, stabilește că:

ÎCCJ a stabilit faptul că în interpretarea dispozițiilor art. 82 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 7 alin. (1), (2) și (3) din H.G. nr. 1.275/2005 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, și ale Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, referitoare la pensiile de serviciu și la acordarea indemnizațiilor pentru creșterea copilului în vârstă de până la 2 ani, **drepturile acordate prin hotărâri judecătorești irevocabile privind creșterile salariale de 2%, 5% și 11%** prevăzute de O.G. nr. 10/2007 privind creșterile salariale ce se vor acorda în anul 2007 personalului bugetar salarizat potrivit O.U.G. nr. 24/2000 privind sistemul de stabilire a salariilor de bază pentru personalul contractual din sectorul bugetar și personalului salarizat potrivit anexelor nr. II și III la Legea nr. 154/1998 privind sistemul de stabilire a salariilor de bază în sectorul bugetar și a indemnizațiilor pentru persoane care ocupă funcții de demnitate publică, aprobată cu modificări prin Legea nr. 231/2007, cu modificările ulterioare, se încadrează în sintagma de „**indemnizație avută**” și vor fi luate în considerare la stabilirea pensiei de serviciu a magistraților.